

PERSBERICHT

Utrecht, 18 februari 2016

Sterk resultaat voor a.s.r. in 2015

a.s.r. presenteert opnieuw goede resultaten. In 2015 is het operationeel resultaat toegenomen tot € 521 miljoen (+25%). De Solvency II ratio (op basis van het standaard model) is solide ('midpoint estimate' van 185% na dividendvoorstel). In het segment Schade is de combined ratio met 95,0% sterk gebleven. Acquisities in 2015 hebben de strategische marktpositie van a.s.r. verder versterkt. a.s.r. heeft de intentie om over 2015 € 170 miljoen aan dividend uit te keren aan haar aandeelhouder, een stijging van 22%.

Klant staat centraal

- a.s.r. behaalde de maximale score bij het letselschadekeurmerk voor de wijze waarop letselschades worden afgehandeld.
- Om klanten te helpen bij hun financiële levensvragen, introduceerde a.s.r. de website websitevanjeleven.nl.
- a.s.r. is klaar om het APF, Het nederlandse pensioenfonds, te lanceren. Een moderne manier van pensioenopbouw.
- Klanten van De Amersfoortse kunnen voortaan kiezen voor de Doorgaanverzekering, waarbij de mogelijkheid bestaat om een ziektekostenverzekering te combineren met een arbeidsongeschiktheidsverzekering.
- Ditzo is voor de derde keer beloond met de Customer Centric DNA Award, een award voor het bedrijf dat er het beste in slaagt de klant centraal te stellen.
- a.s.r. heeft met de merken Ditzo en De Amersfoortse haar positie in de ziektekostenmarkt begin 2016 versterkt met circa 22.000 nieuwe klanten.
- a.s.r. heeft haar expertise als vermogensbeheerder ook toegankelijk gemaakt voor derden, mede door de overname van BNG Vermogensbeheer.
- Voor het duurzame investeringsbeleid behaalde a.s.r. in 2015 de hoogste score van de markt in de Eerlijke Verzekeringswijzer.

Operationeel resultaat is met 25% gestegen naar € 521 miljoen (2014: € 417 miljoen). Netto resultaat sterk gestegen tot € 601 miljoen (2014: € 423 miljoen).

- Het operationeel resultaat (voor belastingen) dat inzicht geeft in de onderliggende financiële prestatie, is met 25% toegenomen naar € 521 miljoen. Het operationeel rendement op het eigen vermogen steeg van 11,7% naar 13,9%. Het operationeel resultaat is zowel in de segmenten Schade en Leven als in de niet-verzekeringsactiviteiten toegenomen.
- Het netto resultaat is toegenomen met 42% naar € 601 miljoen door een hoger operationeel resultaat, hogere eenmalige beleggingsopbrengsten op aandelen en een positieve herwaardering van de vastgoedportefeuille.
- De operationele lasten bedragen € 575 miljoen. Dit is een verhoging van 10% ten opzichte van 2014 (€ 524 miljoen). Dat komt met name door uitbreiding van activiteiten in het distributiekanaal (overname Van Kampen Groep en Dutch ID), de overnames van pensioenverzekeraar De Eendragt en uitvaartverzekeraar AXENT en door incidentele lasten.
- De combined ratio is in het segment Schade met 95,0% vrijwel gelijk aan 2014 (94,8%).

Omzet gestegen met 8% tot € 4.092 miljoen: gelijk in segment Schade, toename in segment Leven

- In het segment Schade is de omzet met € 2.350 miljoen nagenoeg gelijk gebleven (2014: € 2.359 miljoen).
- In het segment Leven is de omzet toegenomen tot € 1.828 miljoen (2014: € 1.543 miljoen) met name door een buy-out van een pensioenfonds en de strategische acquisities van De Eendragt en AXENT.

Solvabiliteit sterk. Solvency II ratio 185% (midpoint estimate) na dividend (31 december 2014: circa 170%)

- De Solvency II ratio 'midpoint estimate' per 31 december 2015 is 185% na aftrek van het dividendvoorstel van € 170 miljoen en is gebaseerd op het standaard model (2014: circa 170%). a.s.r.'s 'midpoint estimate' van Solvency II ratio voor aftrek van het dividendvoorstel is 190%. a.s.r. hanteert met betrekking tot de 'midpoint estimate' een bandbreedte van +10%-punt en -10%-punt. Deze bandbreedte weerspiegelt zowel positieve als negatieve factoren waarvan de definitieve invloed nog zal worden vastgesteld indachtig de interpretatie van de Solvency II 'delegated acts'.
- De DNB Solvency I ratio is in 2015 verder toegenomen tot 305% (31 december 2014: 285%).
- De double leverage is in 2015 verbeterd tot 102% (31 december 2014: 121%).

Publicatie van de financiële resultaten op 18 februari 2016 om 07:00 uur. Conference call voor financiële marktpartijen (Engelstalig) op 18 februari om 14:00 uur. Meer informatie op: www.asrneland.nl.

Jos Baeten, bestuursvoorzitter a.s.r.: 'Ik ben er trots op dat a.s.r. wederom goede resultaten heeft gerealiseerd. Het netto resultaat is met € 178 miljoen gestegen naar € 601 miljoen. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van het operationeel resultaat met € 104 miljoen naar € 521 miljoen en gunstige beleggingsopbrengsten. We hebben een sterke balans en een robuuste en bovengemiddelde solvabiliteit.

In het segment Schade kijken wij terug op een goed jaar. Het operationeel resultaat nam met € 14 miljoen toe tot € 169 miljoen. De combined ratio bleef in 2015 met 95,0% vrijwel gelijk t.o.v. 2014 (94,8%). Bij AOV verbeterde de combined ratio onder meer door ons actieve claimmanagement in zowel het individuele als het collectieve bedrijf. Ook bij P&C bleef de combined ratio ruim onder de 100%, ondanks de schade veroorzaakt door zomerstormen. Een illustratie van ons verzekeringstechnisch vakmanschap.

Het operationeel resultaat van het segment Leven steeg met € 85 miljoen tot € 434 miljoen. In de pensioenmarkt kiest a.s.r. nadrukkelijk voor waarde boven volume, waardoor enkele grootzakelijke contracten niet zijn verlengd. De bruto geschreven premies over 2015 namen bij Individueel Leven met 10% af, in lijn met de markt. In de uitvaartmarkt namen de bruto geschreven premies van a.s.r. met € 20 miljoen toe. Dat is voornamelijk toe te schrijven aan de overname van AXENT in 2015. a.s.r. is op basis van het aantal klanten marktleider in uitvaartverzekeringen.

Onze producten en diensten hebben ook in 2015 kunnen rekenen op waardering van onze klanten. Het aantal afgesloten polissen van het Vernieuwde Voordeel Pakket van a.s.r. Schade nam ook in de tweede helft van afgelopen jaar toe. Het Werknemers Pensioen van De Amersfoortse kon ook in 2015 op enthousiasme van de markt rekenen.

a.s.r. heeft zich in 2015 versterkt met pensioenverzekeraar De Eendragt, uitvaartverzekeraar AXENT en de twee serviceproviders in intermediaire distributie, Van Kampen Groep en Dutch ID. Eind 2015 heeft a.s.r. overeenstemming bereikt over de overdracht van de uitvaartverzekeringenportefeuille van NIVO naar a.s.r.

Begin 2016 hebben we de overname van BNG Vermogensbeheer aangekondigd. Hiermee versterkt a.s.r. haar ambitie als fiduciair vermogensbeheerder. Door een focus op de kernactiviteiten hebben wij recent hulporganisatie SOS International verkocht.

Bij dit alles kunnen we constateren dat onze strategie om een maatschappelijk gewenste verzekeraar te zijn die solide, klantgericht, kostenefficiënt en vakkundig is, in 2015 verder gestalte heeft gekregen. We zien dat klanten een meetbare hogere klanttevredenheid tonen door een betere NPS en dat adviseurs a.s.r. vaker aanbevelen. Dat wordt onderstreept door Adfiz, de branchevereniging van onafhankelijk financieel adviseurs, die a.s.r. in haar jaarlijkse prestatieonderzoek twee maal nomineerde met De Amersfoorste in de categorieën zakelijk inkomen en zakelijk pensioen. Onze medewerkers zijn zeer gemotiveerd om onze klanten en adviseurs steeds beter van dienst te zijn. Ik ben trots op het vakmanschap waarmee dit gebeurt en op het enthousiasme en de betrokkenheid van onze mensen.'

Kerncijfers a.s.r. (€ miljoen)	2015	2014 restated
Operationeel resultaat (voor belasting)	521	417
Netto resultaat	601	423
Operationeel rendement op eigen vermogen	13,9%	11,7%
Rendement op eigen vermogen	17,2%	11,0%
Bruto geschreven premies	4.092	3.787
Operationele lasten	575	524
<i>Waarvan uit reguliere bedrijfsvoering</i>	538	485
<i>Bijzondere lasten</i>	37	39
Combined ratio segment Schade	95,0%	94,8%
Nieuwe productie segment Leven (APE)	92	140
	31 december 2015	31 december 2014
Totaal eigen vermogen	4.259	3.709
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.573	3.028
Solvency II ratio (standaard model) – na dividend midpoint est.	ca. 185%	ca. 170%
Solvency II ratio (standaard model) – voor dividend midpoint est.	ca. 190%	ca. 175%
DNB Solvency I ratio	305%	285%
Aantal interne fte	3.650	3.514

Toelichting

- Het operationeel resultaat is het resultaat voor belastingen, waarbij gecorrigeerd wordt voor (i) beleggingsopbrengsten met een incidenteel karakter (waaronder gerealiseerde meerwaarden, bijzondere waardeverminderingen en (on)gerealiseerde waardemutaties) en (ii) incidentele baten en lasten die geen verband houden met de reguliere bedrijfsvoering bijvoorbeeld als gevolg van boekhoudkundige wijzigingen, advieskosten voor acquisities, reorganisatiekosten, opstartkosten en aandeelhouder gerelateerde kosten.
- a.s.r. heeft een stelselwijziging doorgevoerd. Per 1 januari 2015 zijn vastgoedbeleggingen en vastgoed in eigen gebruik, gewaardeerd tegen marktwaarde. Acquisitiekosten voor verzekeringscontracten worden direct in de winst- en verliesrekening opgenomen. De activiteiten van SOS International en onderdelen van Vastgoed Ontwikkeling zijn in 2015 als 'niet aan te houden activiteiten' geclassificeerd. Om een goede vergelijking met de resultaten van 2014 te kunnen maken, zijn de cijfers van 2014 aangepast aan de gewijzigde verslagleggingsmethodiek.
- De Solvency II cijfers zijn gebaseerd op het standaard model waarvan de toepassing op onderdelen nog nader uitgewerkt zal worden.
- De Solvency II ratio 'midpoint estimate' bedraagt 185%, na aftrek van het voorgestelde dividend over 2015.
- Het aantal interne fte is, exclusief de acquisities in 2015 (Van Kampen Groep, De Eendragt, AXENT en Dutch ID), gedaald met 6% naar 3.306 fte.

Dividendvoorstel

De Raad van Bestuur is voornemens om € 170 miljoen dividend uit te keren op gewone aandelen. Dit is een stijging van 22% ten opzichte van het dividend van vorig jaar.

+++++

Mediarelaties

Daan Wentholt
Tel: +31 (0)6 5335 4156
E-mail: daan.wentholt@asr.nl
www.asrnederland.nl

Investor relations

Barth Scholten
Tel: +31 (0)6 3044 1571
E-mail: ir@asr.nl
www.asrnl.com

Over a.s.r.

a.s.r. is de Nederlandse verzekeringsmaatschappij voor alle verzekeringen. Met de merken a.s.r., De Amersfoortse, Ditzo, Ardanta en Europeesche Verzekeringen biedt a.s.r. een breed assortiment van financiële producten op het terrein van schade-, levens- en inkomensverzekeringen, collectieve en individuele pensioenen, zorgverzekeringen, reis- en recreatie-, en uitvaartverzekeringen. Naast verzekeringsproducten biedt a.s.r. spaar- en beleggingsproducten en bankspaarproducten aan en is a.s.r. als belegger onder meer actief in vastgoedexploitatie en -ontwikkeling.

Financiële resultaten 2015

- Het operationeel resultaat stijgt met € 104 miljoen van € 417 miljoen in 2014 naar € 521 miljoen in 2015.
 - Gezonde resultaten in het segment Schade, mede dankzij de goede combined ratio van 95,0%.
 - Sterke verbetering resultaten in het segment Leven, waar in 2014 incidentele lasten het resultaat nog negatief hebben beïnvloed.
 - Lichte stijging operationeel resultaat overige segmenten.
- Het netto resultaat is gestegen van € 423 miljoen in 2014 naar € 601 miljoen in 2015, met name door de verbetering van het operationeel resultaat, hogere eenmalige beleggingsopbrengsten op aandelen en een positieve herwaardering van de vastgoedportefeuille.
- De Solvency II ratio¹ 'is verder gestegen, de 'midpoint estimate' na aftrek van het dividendvoorstel is 185% per eind 2015 (ultimo 2014: circa 170%)².
- De DNB solvabiliteit³ (Solvency I) is verder versterkt naar een niveau van 305% ultimo 2015 (285% ultimo 2014).
- Het vermogen toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten (IFRS-vermogen) is met € 550 miljoen gestegen van € 3.709 miljoen ultimo 2014 naar € 4.259 miljoen ultimo 2015.
- De bruto geschreven premies stijgen tot € 4.092 miljoen (+8%), met name veroorzaakt door een buy-out van een pensioenfonds en de strategische overnames in 2015.
- De operationele lasten komen uit op € 575 miljoen (2014: € 524 miljoen). De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een verhoging van de reguliere kosten als gevolg van de strategische overnames. Daarnaast worden de operationele lasten beïnvloed door enkele incidentele lasten.
- Het jaar 2015 stond in het teken van focus op kernactiviteiten door:
 - Schaalvergroting binnen het segment Leven (acquisitie De Eendragt en AXENT)
 - Versteving van de strategische positie in het intermediaire distributiekanaal (acquisitie Van Kampen Groep en Dutch ID).
 - Het definiëren als 'non-core' van de activiteiten van Vastgoed Ontwikkeling en SOS International, hetgeen op 26 januari 2016 heeft geresulteerd in de verkoop van SOS International.

¹ De Solvency II cijfers zijn gebaseerd op het standaard model waarvan de toepassing op onderdelen nog nader uitgewerkt zal worden.

² De inschatting ultimo 2014 is gebaseerd op de toenmalige methodologie.

³ De Solvency I ratio wordt in dit persbericht voor het laatst vermeld. Op basis van regelgeving van EIOPA is Solvency I vanaf 1 januari 2016 vervangen door Solvency II.

Kerncijfers a.s.r. (€ miljoen)	2015	2014 restated
Bruto geschreven premies	4.092	3.787
- Schade	2.350	2.359
- Leven	1.828	1.543
- Eliminaties	-86	-115
Operationele lasten	-575	-524
- Schade	-207	-215
- Leven	-205	-178
- Bank en Asset Management	-48	-46
- Distributie en Services	-22	-6
- Holding en Overig	-112	-96
- Vastgoed Ontwikkeling	-6	-7
- Eliminaties	25	24
Operationele lasten uit reguliere bedrijfsvoering	-538	-485
Lasten reorganisatievoorziening	-30	-28
Operationeel resultaat voor belastingen	521	417
- Schade	169	155
- Leven	434	349
- Bank en Asset Management	12	7
- Distributie en Services	3	2
- Holding en Overig	-93	-102
- Vastgoed Ontwikkeling	-	-
- Eliminaties	-4	6
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	258	117
- Beleggingsopbrengsten	371	216
- Verzekeringstechnische incidentele posten	-	-93
- Overige incidentele posten	-113	-6
Resultaat voor belastingen	780	534
- Schade	217	199
- Leven	709	373
- Bank en Asset Management	10	6
- Distributie en Services	4	1
- Holding en Overig	-67	-40
- Vastgoed Ontwikkeling	-93	-12
- Eliminaties	-	7
Belastingen	-150	-108
Netto resultaat over de periode uit 'continuing operations'	630	426
Netto resultaat over de periode uit 'discontinuing operations'	-26	-5
Minderheidsbelang	-3	2
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	601	423

	2015	2014 restated
Productie Leven (APE)	92	140
Productie Schade	208	201
Combined ratio segment Schade	95,0%	94,8%
Rendement eigen vermogen	17,2%	11,0%
Operationeel rendement eigen vermogen	13,9%	11,7%
	2015	2014 restated
Eigen vermogen en solvabiliteit (bedragen in € miljoen)		
Totaal activa	53.338	51.654
Aandeelhoudersvermogen	3.574	3.028
Totaal vermogen (IFRS)	4.259	3.709
Solvency I ratio	305%	285%
Solvency II ratio (standaard model) – na dividend midpoint estimate	ca. 185%	ca. 170%
Solvency II ratio (standaard model) – voor dividend midpoint estimate	ca. 190%	ca. 175%
Aantal interne fte	3.650	3.514

Het **operationeel resultaat** neemt met € 104 miljoen toe van € 417 miljoen naar € 521 miljoen. Het operationeel resultaat uit verzekeringsactiviteiten neemt met € 99 miljoen toe tot € 603 miljoen door een stijging in zowel het segment Schade als Leven.

Het operationeel resultaat van het segment Schade is gestegen met € 14 miljoen van € 155 miljoen naar € 169 miljoen. De verbetering is met name gerealiseerd bij AOV en Ziektekosten. Ook bij P&C bleef de combined ratio ruim onder de 100%, ondanks de schade veroorzaakt door zomerstormen.

Het operationeel resultaat van segment Leven stijgt met € 85 miljoen van € 349 miljoen in 2014 naar € 434 miljoen in 2015. In 2014 werd het operationeel resultaat negatief beïnvloed door enkele getroffen voorzieningen. Gecorrigeerd voor dit effect resteert een stabiel operationeel resultaat.

Het operationele resultaat van de niet-verzekeringstechnische segmenten stijgt vooral door een lagere oprenting van de pensioenvoorziening in het segment Holding en een hoger operationeel resultaat bij de bancaire activiteiten.

Het **netto resultaat** is met € 178 miljoen gestegen van € 423 miljoen naar € 601 miljoen vooral door een hoger operationeel resultaat, hogere eenmalige beleggingsopbrengsten op aandelen en een positieve herwaardering van de vastgoedportefeuille. Daartegenover zijn, als gevolg van het besluit om delen van de Vastgoed Ontwikkelingsactiviteiten te verkopen of te beëindigen, in 2015 additionele verliesvoorzieningen getroffen die het resultaat drukten.

De incidentele posten die buiten het operationeel resultaat vallen, betreffen met name een stijging van de beleggingsopbrengsten die grotendeels verklaard wordt door hogere gerealiseerde meerwaarden op aandelen en herwaardering van de vastgoedportefeuille. In de eerste helft van 2015 heeft a.s.r. haar aandelen exposure afgebouwd op relatief hoge koersniveaus om binnen de gestelde risico bandbreedtes te blijven. Daarnaast betreffen de overige incidentele posten:

- (i) Opgenomen verliesvoorzieningen bij Vastgoed Ontwikkeling;
- (ii) Advieskosten voor acquisities, reorganisatiekosten en aandeelhouder gerelateerde kosten.

De Solvency II ratio 'midpoint estimate' per 31 december 2015 is 185% na aftrek van het dividendvoorstel van € 170 miljoen en is gebaseerd op het standaard model (2014: circa 170%). a.s.r.'s 'midpoint estimate' van Solvency II voor aftrek van het dividendvoorstel is 190%. a.s.r. hanteert met betrekking tot de 'midpoint estimate' een bandbreedte van +10%-punt en -10%-punt. Deze bandbreedte weerspiegelt zowel positieve als negatieve factoren waarvan de definitieve invloed nog zal worden vastgesteld indachtig de interpretatie van de Solvency II 'delegated acts'.

De Solvency II ratio is onder andere positief beïnvloed door resultaat uit bestaande portefeuilles, positieve waardeontwikkeling van spread op hypotheken en de uitgifte van een hybride lening. Het positieve effect is deels teniet gedaan door aanpassing van niet-economische assumpties, een verzwaring van het vereiste kapitaal door onder andere de overname van De Eendragt en AXENT en een prudente afslag op de mogelijk veronderstelde belasting-factor onder Solvency II (Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes).

De DNB solvabiliteit is ultimo 2015 verder versterkt naar 305% (2014: 285%).

Het **rendement op eigen vermogen** (Return on Equity, ROE) op basis van het netto resultaat is gestegen tot 17,2% (2014: 11,0%). Het **operationeel rendement op het eigen vermogen** is gestegen naar 13,9% (2014: 11,7%). Zowel het segment Schade als het segment Leven laten een hoger operationeel resultaat zien.

De **bruto geschreven premies** stijgen ten opzichte van 2014 met € 305 miljoen (+8%) tot € 4.092 miljoen. Binnen het segment Schade zijn de bruto geschreven premies stabiel op € 2.350 miljoen (2014: € 2.359 miljoen). Bij P&C is sprake van groei met € 14 miljoen (+1%). De stijging in het segment Leven is vooral door de omzet van de buy-out van een pensioenfonds en door strategische overnames.

De **nieuwe productie** in het segment Schade is met € 208 miljoen hoger (€ 7 miljoen) dan vorig jaar. Deze stijging is met name zichtbaar bij Ziektekosten (€ 6 miljoen) door een groei van de portefeuille Ditzo. P&C en AOV blijven nagenoeg stabiel. De nieuwe productie in het segment Leven is in 2015 gedaald ten opzichte van 2014 van € 140 miljoen naar € 92 miljoen in 2015. Het verschil wordt met name verklaard door het afsluiten van een groot pensioencontract in 2014, die in 2015 als bruto geschreven premie is verantwoord. Daarnaast leidt de structureel verminderde vraag naar individuele levensverzekeringsproducten en de keuze van a.s.r. voor waarde boven volume tot lagere nieuwe productie.

In het segment Leven heeft a.s.r. in mei 2015 haar marktpositie versterkt in de pensioen- en uitvaartsector met de overnames van De Eendragt en AXENT. Deze twee overnames zorgen voor een diversificatie van het risicoprofiel van a.s.r. en voegen € 3,4 miljard toe aan het belegd vermogen van a.s.r.

De **operationele lasten** bedragen over 2015 € 575 miljoen (2014: € 524 miljoen). De toename is voornamelijk het gevolg van uitbreiding van a.s.r. met De Eendragt, AXENT, Van Kampen Groep en Dutch ID en kosten voor de overnames van deze partijen.

Het **aantal interne medewerkers** is in 2015 met 136 gestegen, van 3.514 fte's in 2014 naar 3.650 fte's (+4%). Deze stijging is te verklaren door de strategische overnames in 2015 (+344 fte's). Exclusief het effect van deze strategische overnames was sprake van een daling van 208 fte's. Deze daling is het gevolg van eerder doorgevoerde organisatorische wijzigingen om de kosten op termijn structureel te verlagen en de variabiliteit van kosten te verhogen. In lijn daarmee zijn door outsourcing afgelopen jaar 90 medewerkers (80 fte) van a.s.r. Pensioenen in dienst getreden bij Infosys.

Verzekeringstechnische segmenten

Segment Schade

- Het operationeel resultaat is gestegen van € 155 miljoen in 2014 naar € 169 miljoen in 2015 door resultaatsverbeteringen bij zowel AOV en Ziektekosten. Bij P&C is de resultaatsontwikkeling beïnvloed door de zomerstormen van 2015. Desondanks is de combined ratio in het segment Schade met 95,0% nagenoeg gelijk gebleven.
- Het netto resultaat is gestegen van € 153 miljoen naar € 169 miljoen (+10%) door het hogere operationeel resultaat.
- De bruto premies binnen het segment Schade (P&C, AOV en Ziektekosten) bleven nagenoeg stabiel op € 2.350 miljoen.
- De reguliere operationele lasten daalden met 4%, dankzij verdere verbetering van de operationele processen.

	2015	2014 restated
Kerncijfers segment Schade (€ miljoen)		
Bruto geschreven premies	2.350	2.359
Operationele lasten	-207	-215
Lasten reorganisatievoorziening	-15	-14
Operationeel resultaat voor belastingen	169	155
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	49	44
- Beleggingsopbrengsten	64	58
- Verzekeringstechnische incidentele posten	-	-
- Overige incidentele posten	-15	-14
Resultaat voor belastingen	217	199
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	169	153
Productie segment Schade	208	201

	2015	2014 restated
Combined ratio segment Schade		
Provisieratio	15,0%	15,4%
Kostenratio	8,9%	9,4%
Schaderatio	71,1%	70,0%
Combined ratio segment Schade	95,0%	94,8%
Combined ratio		
- P&C (a.s.r. Schade, Ditzo en Europeesche Verzekeringen)	98,5%	95,0%
- AOV	89,6%	91,3%
- Ziektekosten	95,5%	98,9%

De combined ratio blijft op een goed niveau (94,8% voor 2014 en 95,0% voor 2015) en het **operationeel resultaat** van segment Schade is mede hierdoor toegenomen van € 155 miljoen in 2014 naar € 169 miljoen in 2015. Bij AOV verbeterde de combined ratio onder meer door het actieve claimmanagement in zowel het individuele als het collectieve bedrijf. Ziektekosten verbetert haar resultaat door vereveningseffecten en lagere kosten. Het operationeel resultaat van P&C is in 2015 beïnvloed door de zomerstormen van 2015.

De stijging van het **netto resultaat** is vooral te danken aan de stijging van het operationeel resultaat en hogere beleggingsopbrengsten (met name door gerealiseerde meerwaarden).

De **bruto geschreven premies** zijn nagenoeg stabiel op € 2.350 miljoen (2014: € 2.359 miljoen). Bij P&C stijgen de premies van € 800 miljoen in 2014 naar € 821 miljoen in 2015. Deze toename wordt met name veroorzaakt door een stijging van de premies in het volmachtkanaal (€ 50 miljoen), die gedeeltelijk wordt gecompenseerd door een daling in het provinciale kanaal (€ -34 miljoen). In een krimpende markt nemen de bruto geschreven premies van AOV af met € 48 miljoen. De daling ten opzichte van vorig jaar wordt voor een groot deel verklaard door een eenmalige koopsom van € 21 miljoen in 2014. De premies bij Ziektekosten zijn met € 25 miljoen gestegen, mede dankzij de hogere instroom van nieuwe verzekerden via Ditzo.

De **reguliere operationele lasten** dalen met € 8 miljoen tot € 207 miljoen in 2015, veroorzaakt door efficiëntere bedrijfsprocessen.

Segment Leven

- Het operationeel resultaat is in 2015 gestegen van € 349 miljoen naar € 434 miljoen, met name omdat de in 2014 getroffen incidentele voorzieningen in 2015 het resultaat niet meer negatief hebben beïnvloed.
- Het netto resultaat is met € 257 miljoen gestegen van € 299 miljoen in 2014 naar € 556 miljoen in 2015 door het hogere operationeel resultaat, hogere indirecte beleggingsresultaten en incidentele posten in 2014.
- De bruto verzekeringspremies zijn gestegen met 18% tot € 1.828 miljoen door de buy-out van een pensioenfonds eind 2014 en strategische overnames in 2015.
- De reguliere operationele lasten zijn in 2015 met 15% gestegen. Deze stijging komt vooral door een verhoging van de kostenbasis door de strategische acquisities.

	2015	2014
Kerncijfers segment Leven (bedragen in € miljoen)		restated
Periodiek geschreven premies	1.256	1.308
Koopsommen	572	235
Bruto verzekeringspremies	1.828	1.543
Operationele lasten	-205	-178
Lasten reorganisatievoorziening	-11	-12
Operationeel resultaat voor belastingen	434	349
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	276	24
- Beleggingsopbrengsten	287	122
- Verzekeringstechnische incidentele posten	-	-93
- Overige incidentele posten	-11	-5
Resultaat voor belasting	709	373
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	556	299
Kosten-premie ratio (APE)	12,3%	10,7%
Nieuwe productie (APE)	92	140

Het **operationele resultaat** in 2015 bedraagt € 434 miljoen, vergeleken met € 349 miljoen in 2014. De stijging wordt onder andere veroorzaakt door een in 2014 getroffen incidentele verzekeringstechnische voorziening. Daarnaast is een incidentele voorziening bij Pensioenen uit 2014 in 2015 vrijgevallen. In 2015 was sprake van een hogere vrijval van gerealiseerde meerwaarden en lagere afschrijvingslasten op swaptions. Deze toename wordt deels teniet gedaan door een daling van het verzekeringstechnisch resultaat bij Pensioenen door een lagere tariefstelling van portefeuilles na conversie naar nieuwe productvoorwaarden en doordat uitkeringen en reserveringen voor sterfgevallen hoger liggen dan in 2014.

Het **netto resultaat** is met € 257 miljoen gestegen van € 299 miljoen in 2014 naar € 556 miljoen in 2015 door hogere indirecte beleggingsresultaten en incidentele posten, waaronder een impairment van € 93 miljoen (voor belasting) op de 'value of business acquired' (VOBA) in 2014.

De **bruto geschreven premies** zijn gestegen van € 1.543 miljoen in 2014 naar € 1.828 miljoen in 2015. In de pensioenmarkt nam de omzet van a.s.r. met € 346 miljoen toe, van € 626 miljoen in 2014 tot € 972 miljoen in 2015. Deze stijging is vooral te danken aan hogere koopsomomzet door de buy-out van een pensioenfonds, de sterke toename van het Werknemers Pensioen en de overname van De Eendragt. De omzet van periodiek geschreven premies daalt bij Pensioenen, mede door een lager maximaal fiscaal opbouwpercentage. De premiepensioeninstelling, waarin a.s.r. samenwerkt met Brand New Day, is gegroeid naar ruim 1.500 werkgevers (ultimo 2014: circa 1.000 werkgevers). De nieuwe productie (in APE) is in 2015 afgenomen ten opzichte van 2014 onder andere door een pensioen buy-out die reeds in 2014 is verantwoord als nieuwe productie.

Bij Uitvaart zijn de premies met € 20 miljoen (18%) gestegen, met name door de overname van AXENT. Het aandeel afgesloten verzekeringen via het directe kanaal neemt verder toe. Van de totale nieuwe productie wordt inmiddels 45% via het directe kanaal afgesloten (jaar 2014: 39%).

De **technische voorziening** van het segment Leven stijgt met € 2,4 miljard tot € 26,1 miljard.

Segment Leven – Verloop technische voorziening (eigen rekening) (bedragen in € miljoen)	2015	2014
Primo per 1 januari 2015	23.693	19.684
Premies	1.172	818
Verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-1.357	-1.330
Netto instroom	-185	-512
Resultaat op interest (inclusief shadow accounting)	-258	4.942
Wijziging in samenstelling van de groep (strategische acquisities)	3.168	-
Overig	-358	-421
Ultimo per 31 december 2015	26.060	23.693

De toename van de verzekeringsverplichtingen is voornamelijk het gevolg van de acquisitie van De Eendragt en AXENT (€ 3,2 miljard). Daarnaast namen de bruto geschreven premies toe als gevolg van de buy-out eind 2014 van een groot pensioen contract, terwijl de verzekeringstechnische lasten en uitkeringen in vergelijking met vorig jaar nagenoeg stabiel bleven.

De renteontwikkelingen en de daarmee samenhangende verwerking van de waardeontwikkeling van vastrentende beleggingen in de technische voorziening via shadow accounting, beïnvloeden de mutatie van de post resultaat op interest. In 2014 was deze invloed groot als gevolg van de sterk dalende rente en de daardoor stijgende waarde van vastrentende beleggingen en derivaten.

De **operationele lasten** zijn met € 27 miljoen toegenomen van € 178 miljoen in 2014 naar € 205 miljoen in 2015. De toename is mede het gevolg van een hogere kostenbasis door de strategische overnames.

Aangezien nieuwe productievolumes in de levenmarkt onder druk staan, heeft a.s.r. haar strategie ten aanzien van de variabilisering en structurele verlaging van de kosten verder vorm gegeven om de kosten beter mee te laten bewegen met de omvang van de portefeuille. Zo is bij Leven Individueel de eerste migratie van een uit te faseren productsysteem naar een nieuw platform afgerond. Bij Pensioenen is een eerste stap gezet met het outsourcen van bedrijfsprocessen, waarbij 80 fte's van a.s.r. per 1 april 2015 zijn overgegaan naar de outsourcingpartner Infosys.

Niet-verzekeringstechnische segmenten

Segment Bank en Asset Management⁴

Kerncijfers Bank en Asset Management (€ miljoen)	2015	2014 restated
Totaal baten	126	122
Operationele lasten	-48	-46
Lasten reorganisatievoorziening	-1	-1
Operationeel resultaat voor belastingen	12	7
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	-2	-1
- beleggingsopbrengsten	-1	-
- verzekeringstechnische incidentele posten	-	-
- overige incidentele posten	-1	-1
Resultaat voor belastingen	10	6
Belastingen	-2	-2
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	8	4

Het **resultaat voor belastingen** van het segment Bank en Asset Management bedraagt € 10 miljoen en is daarmee € 4 miljoen hoger dan in 2014. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere netto interestmarge en hogere fee-opbrengsten, die deels gecompenseerd worden door hogere operationele lasten.

Bij a.s.r. Bank was, ondanks de lage spaarrentetarieven, sprake van groei bij de spaargeldportefeuille. Deze portefeuille nam in 2015 met 14% toe tot € 1.174 miljoen (2014: € 1.032 miljoen), met name door stortingen in de lijfrente spaarrekening. De productie van WelThuis Hypotheken is in 2015 met € 302 miljoen toegenomen tot € 1.335 miljoen (2014: € 1.033 miljoen).

a.s.r. Vastgoed Vermogensbeheer heeft in 2015 opnieuw externe beleggers verwelkomd waardoor het belang van a.s.r. in de verschillende vastgoedfondsen verder is verlaagd. Zo zijn in het woningfonds, ASR Dutch Core Residential Fund, een zestal plaatsingen gerealiseerd. Ook voor het ASR Dutch Prime Retail Fund zijn twee plaatsingen geweest. Het belang van a.s.r. in beide fondsen is hierdoor afgenomen tot respectievelijk circa 80% en circa 40%.

De leegstand van het ASR Dutch Core Residential Fund, gemeten als percentage van de totale brutohuur, bedraagt eind 2015 2,5% (ultimo 2014: 4,3%). De leegstand van het ASR Dutch Prime Retail Fund bedraagt eind 2015 2,5% (ultimo 2014: 4,4%).

Bij ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., de vermogensbeheerder van a.s.r. die onder meer het beheer verzorgt van de beleggingsfondsen voor klanten van a.s.r. Leven en a.s.r. Bank, bedraagt het beheerd vermogen ruim € 6 miljard. Nieuwe instroom was onder meer afkomstig van het Amersfoortse Werknemers Pensioen. De ASR Beleggingsfondsen lieten in elke beleggingscategorie een outperformance zien ten opzichte van de betreffende benchmark. De ASR Mixfondsen toonden een stabiel verloop. Het beheerd vermogen in de Luxemburgse ASR Fonds Sicav nam licht toe. Met de recent aangekondigde overname van BNG Vermogensbeheer begin 2016, versterkt a.s.r. haar positie als professioneel vermogensbeheerder voor derden.

⁴ Het segment 'Bank en Asset Management' bevat de bancaire activiteiten en de activiteiten gerelateerd aan vermogensbeheer, waaronder ASR Bank N.V., ASR Vastgoedvermogensbeheer B.V., ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. en ASR Hypotheken B.V.

Segment Distributie en Services⁵

Kerncijfers Distributie en Services (€ miljoen)	2015	2014 restated
Totaal baten	26	8
Operationele lasten	-22	-6
Lasten reorganisatievoorziening	-	-
Operationeel resultaat voor belastingen	3	2
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	1	-1
- beleggingsopbrengsten	1	-1
- verzekeringstechnische incidentals	-	-
- overige incidentals	-	-
Resultaat voor belasting uit continuïng operations	4	1
Belastingen	-1	-
Netto resultaat uit discontinued operations	-7	1
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	-4	2

Met de acquisities van Van Kampen Groep en Dutch ID heeft a.s.r. haar positie binnen de intermediaire distributieketen versterkt. Het resultaat voor belasting stijgt van € 1 miljoen in 2014 naar € 4 miljoen in 2015. De strategische overname van Van Kampen Groep en Dutch ID zijn de voornaamste reden voor de stijging van zowel de operationele lasten, de totale baten en het operationeel resultaat. De totale baten bestaan voornamelijk uit fee-inkomsten voor de verleende diensten. Zowel Van Kampen Groep als Dutch ID zijn intermediaire serviceproviders.

In het kader van meer focus op kernactiviteiten is SOS International in 2015 gekwalificeerd als 'niet aan te houden activiteiten'. Het resultaat van SOS International is derhalve geen onderdeel van het operationeel resultaat. In januari 2016 is de verkoop gerealiseerd.

⁵ In het segment 'Distributie en Services' zijn de activiteiten opgenomen gerelateerd aan de distributie van verzekeringen waaronder de activiteiten van financiële dienstverlener PolSERVICE B.V., Het Assuradeuren Huys, Van Kampen Groep Holding B.V. (vanaf 22 januari 2015), Dutch ID B.V. (vanaf 19 november 2015) en B.V. Nederlandse Hulpverleningsorganisatie SOS International (verkoop aangekondigd in het eerste kwartaal 2016).

Segment Holding en Overig⁶

	2015	2014
Kerncijfers Holding en Overig (€ miljoen)		restated
Operationele lasten	-112	-96
- waarvan uit reguliere bedrijfsvoering	-81	-62
Lasten reorganisatievoorziening	-	-
Operationeel resultaat voor belastingen	-93	-102
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	25	62
- beleggingsopbrengsten	18	36
- verzekeringstechnische incidentals	-	-
- overige incidentals	7	26
Resultaat voor belastingen	-67	-40
Belastingen	52	13
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	-15	-27

Het resultaat voor belastingen daalde per saldo met € 27 miljoen van € -40 miljoen in 2014 naar € -67 miljoen in 2015 door lagere gerealiseerde meerwaarden en incidentele posten met name gerelateerd aan de eigen pensioenregeling en een beter operationeel resultaat.

Segment Vastgoed Ontwikkeling⁷

Aangezien het segment Vastgoed Ontwikkeling geen kernactiviteit van a.s.r. meer is, maakt het resultaat geen deel uit van het operationeel resultaat. Het segment Vastgoed Ontwikkeling is eind 2015 opgesplitst in 'discontinued operations' en 'continuing operations'. Voor de 'discontinued operations' wordt een verkoop voorzien. De resultaten van de 'discontinued operations' worden verkort weergegeven in de resultatenrekening en maken geen deel uit van het resultaat voor belasting van de 'continuing operations'.

	2015	2014
Kerncijfers Vastgoed Ontwikkeling (€ miljoen)		restated
Netto resultaat uit continuing operations	-91	-9
Netto resultaat uit discontinued operations	-19	-6
Netto resultaat toewijsbaar aan belangen van derden	-3	2
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	-113	-13

In de eerste helft van 2015 is aangekondigd dat a.s.r. het voornemen heeft om de activiteiten van Vastgoed Ontwikkeling te verkopen, dan wel te beëindigen. Als gevolg hiervan zijn de activa van vastgoed ontwikkeling gewaardeerd op de binnen afzienbare termijn te realiseren waarde. Dit heeft geleid tot een afwaardering van deze activa.

⁶ Dit segment bevat onder andere de holding activiteiten van ASR Nederland N.V. en de activiteiten van ASR Deelnemingen N.V. Hier worden ook bepaalde holding-gerelateerde kosten verantwoord.

⁷ Dit segment bevat alle activiteiten voor projectontwikkeling zoals opgenomen in ASR Vastgoed Ontwikkeling N.V. Vastgoedontwikkeling wordt niet meer als kernactiviteit van a.s.r. gezien en er is besloten op zoek te gaan naar een strategische koper voor dit onderdeel. Vastgoedontwikkeling wordt grotendeels als 'held for sale' geclassificeerd. Als gevolg hiervan worden deze activiteiten als 'discontinued operations' in de resultatenrekening verantwoord.

Kapitaal management

- Het vermogen toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten (IFRS-vermogen) is met € 550 miljoen toegenomen van € 3.709 miljoen ultimo 2014 naar € 4.259 miljoen ultimo 2015.
- Solvency II ratio is ultimo 2015 185% ('midpoint estimate') op basis van het standaard model en na aftrek van het voorgestelde dividend.
- De DNB-solvabiliteit (Solvency I) is verder versterkt naar 305% (2014: 285%) door toename van het totaal vermogen.
- De financial leverage is gestegen naar 25,1% (jaar 2014: 23,9%) en bevindt zich daarmee ruim binnen het gestelde target (lager dan 30%).
- De double leverage is nagenoeg geheel afgebouwd en bedraagt 102% ultimo 2015 (121% ultimo 2014).
- In september 2015 heeft a.s.r. met succes een hybride obligatie (tier-2) van € 500 miljoen geplaatst.
- In december 2015 heeft a.s.r., in het kader van optimalisatie van balansrisico's, een deel van de pensioenportefeuille herv verzekerd (€ 200 miljoen).

Vermogen

	2015	2014 restated
Samenstelling totaal vermogen (€ miljoen)		
Aandelenkapitaal	100	100
Agioreserve	962	962
Ongerealiseerde winsten en verliezen	686	737
Actuariële winsten en verliezen (IAS19)	-467	-634
Overige reserves	2.293	1.863
Vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.574	3.028
Overige eigen-vermogensinstrumenten	701	701
Vermogen toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	4.275	3.729
Minderheidsbelang	-16	-20
Totaal vermogen	4.259	3.709

Verloopstaat vermogen toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten (€ miljoen)

	2015	2014 restated
Primo - vermogen toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	3.709	3.657
Netto perioderesultaat	601	423
Ongerealiseerde herwaarderingen	-51	156
Actuariële winsten en verliezen (IAS19)	167	-527
Overige eigen-vermogensinstrumenten (Tier-1 kapitaal)	-	185
Resultaat minderheidsbelangen	3	-2
Overige mutaties (o.a. dividend, coupon hybrids)	-170	-183
Ultimo - vermogen toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten	4.259	3.709

Het vermogen toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrument (het IFRS-vermogen) stijgt met € 550 miljoen van € 3.709 miljoen ultimo 2014 naar € 4.259 miljoen ultimo 2015. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de toevoeging van het netto gerealiseerde resultaat over 2015 (€ 601 miljoen) en de actuariële winsten en verliezen (€ 167 miljoen). De actuariële winsten en verliezen worden veroorzaakt door wijzigingen in actuariële parameters van de eigen pensioenregeling (verhoging discount rate en wijziging indexatie). De ongerealiseerde herwaarderingen (€ -51 miljoen) worden veroorzaakt door wijzigingen in de beleggingsportefeuille. De overige mutaties van in totaal € -170 miljoen bestaan met name uit het uitgekeerde dividend over 2014 (€ 139 miljoen) en de betaling van couponrente op een Tier-1 lening (€ 34 miljoen).

DNB-solvabiliteit (Solvency I)

	2015	2014
DNB-solvabiliteit (bedragen in € miljoen)		restated
Totaal vermogen	4.259	3.709
Achtergestelde leningen (Tier-2)	419	-
Correctie immateriële activa	-241	-105
Toetsmarge	798	899
Eliminatie asr pensioenregeling	344	481
DNB Solvabiliteitskapitaal	5.579	4.984
Vereist solvabiliteitskapitaal	1.830	1.749
DNB-solvabiliteitsratio	305%	285%

De ontwikkeling van de DNB solvabiliteitsratio (Solvency I) laat zien dat de kapitaalspositie van a.s.r. in 2015 verder is versterkt. Deze verbetering is gerealiseerd door een toename van het totaal vermogen met € 550 miljoen. Deze stijging is met name veroorzaakt door het netto resultaat over 2015. De toename van het DNB-solvabiliteitskapitaal met € 595 miljoen tot € 5.579 miljoen is met name het gevolg van de nieuw afgesloten Tier-2 achtergestelde lening. Per saldo is de DNB-solvabiliteitsratio gestegen van 285% eind 2014 naar 305% eind 2015.

Solvency II

Per 31 december 2015 is de Solvency II ratio (na aftrek van het voorziene dividend) 'midpoint estimate' 185%. a.s.r.'s 'midpoint estimate' van Solvency II voor aftrek van het dividendvoorstel is 190%. a.s.r. hanteert met betrekking tot de 'midpoint estimate' een bandbreedte van +10%-punt en -10%-punt. Deze bandbreedte weerspiegelt zowel positieve als negatieve factoren waarvan de definitieve impact nog zal worden vastgesteld indachtig de interpretatie van de Solvency II 'delegated acts'.

Ultimo 2014 was de Solvency II ratio circa 170% op basis van de op dat moment gehanteerde methodologie.

In 2015 is het gerapporteerde aanwezig kapitaal toegenomen door toevoeging van het jaarresultaat, positieve waardeontwikkeling van spread op hypotheekleningen, de uitgifte van een hybride lening en methodologische wijzigingen. Het aanwezig kapitaal is negatief beïnvloed door het bijstellen van enkele niet-economische assumpties en de toepassing van een prudente belasting correctiefactor (Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes). De strategische acquisities verhogen het vereiste kapitaal, maar zijn kapitaalefficiënt vanwege de natuurlijke diversificatie tussen de verworven portefeuilles.

Financial leverage

	2015	2014
Financial leverage (bedragen in € miljoen)		restated
Basis voor financial leverage	3.574	3.028
Financiële schulden	1.198	951
waarvan hybrids	1.198	701
waarvan senior debt	-	250
Financial leverage	25,1%	23,9%
Interest coverage operational result	9,8	8,8

De financial leverage is gedefinieerd als de financiering van de holding als percentage van het totaal toewijsbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten. Ultimo 2015 bedraagt de financial leverage van a.s.r. 25,1%. In vergelijking met de financial leverage ratio ultimo 2014 heeft een verbetering plaatsgevonden van 1,2%-punt, die met name veroorzaakt is door de uitgifte van een hybride lening.

Double leverage

	2015	2014
Double leverage (bedragen in € miljoen)		restated
Totaal waarde deelnemingen	4.865	4.512
Vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.574	3.028
Hybrids	1.198	701
Vermogen toewijsbaar aan houders van vermogensinstrumenten	4.772	3.729
Double leverage (%)	102%	121%

De double leverage wordt bepaald op basis van het vermogen toewijsbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten (IFRS-vermogen). De double leverage is in 2015 gedaald van 121% naar 102%. De afname is vooral het gevolg van een toename van het totaal eigen vermogen, veroorzaakt door het netto resultaat 2015 en het effect van IAS 19.

Bijlagen

- 1 Financiële overzichten
- 1.1 Geconsolideerde balans
- 1.2 Geconsolideerde resultatenrekening
- 1.3 Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen
- 1.4 Gesegmenteerde balans
- 1.5 Gesegmenteerde resultatenrekening

Op het persbericht is geen accountantscontrole toegepast en er heeft geen beperkte beoordeling door een accountant plaatsgevonden.

Financiële overzichten

1.1 Geconsolideerde balans (voor resultaatbestemming)

Geconsolideerde balans (€ miljoen)	31 december 2015	31 december 2014 restated
Immateriële vaste activa	272	139
Materiële vaste activa	166	140
Vastgoedbeleggingen	2.667	2.833
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	20	42
Beleggingen	25.063	22.963
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	7.924	7.957
Leningen en vorderingen	10.486	9.607
Derivaten	2.196	3.435
Uitgestelde belastingvorderingen	516	247
Herverzekeringscontracten	611	419
Overige activa	711	737
Geldmiddelen en kasequivalenten	2.628	3.135
Activa aangehouden voor verkoop	78	-
Totaal activa	53.338	51.654
Aandelenkapitaal	100	100
Agioreserve	962	962
Ongerealiseerde winsten en verliezen	686	737
Actuariële winsten en verliezen	-467	-634
Overige reserves	1.689	1.442
Onverdeeld resultaat	604	421
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.574	3.028
Overige eigen-vermogensinstrumenten	701	701
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders eigen-vermogensinstrumenten	4.275	3.729
Belangen van derden	-16	-20
Totaal eigen vermogen	4.259	3.709
Achtergestelde leningen	497	-
Verplichtingen inzake verzekeringcontracten	30.573	28.226
Verplichtingen inzake verzekeringcontracten voor rekening en risico van polishouders	9.997	9.779
Voorziening voor personeelsbeloningen	2.962	3.123
Voorzieningen	50	38
Financieringen	55	117
Derivaten	377	387
Uitgestelde belastingsschulden	-	-
Schulden aan klanten	1.760	1.949
Schulden aan banken	1.804	3.277
Overige verplichtingen	966	1.049
Verplichtingen gerelateerd aan activa aangehouden voor verkoop	38	-
Totaal verplichtingen	49.079	47.945
Totaal passiva	53.338	51.654

1.2 Geconsolideerde resultatenrekening

Geconsolideerde resultatenrekening (€ miljoen)	2015	2014 (restated)
Continuing operations (Aan te houden activiteiten)		
Bruto geschreven premies	4.092	3.787
Mutatie voorziening niet-verdiende premies	16	-4
Bruto verzekeringspremies	4.108	3.783
Herverzekeringspremies	-343	-140
Netto verzekeringspremies	3.765	3.643
Beleggingsopbrengsten	1.360	1.432
Gerealiseerde winsten en verliezen	716	451
Reële waarde winsten en verliezen	922	565
Resultaat beleggingen voor rekening en risico polishouders	559	841
Provisie- en commissiebatens	52	35
Overige baten	85	203
Resultaat van deelnemingen en joint ventures	1	4
Totaal baten	3.695	3.531
Verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-5.541	-5.197
Aandeel van herverzekeraars	291	100
Netto verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-5.250	-5.097
Operationele lasten	-575	-524
Lasten reorganisatievoorziening	-30	-28
Acquisitiekosten	-369	-387
Bijzondere waardeverminderingen	29	-101
Rentelasten	-243	-315
Overige lasten	-242	-188
Totaal lasten	-1.430	-1.543
Resultaat voor belastingen	780	534
Belastingen baten / (lasten)	-150	-108
Netto resultaat uit continuing operations	630	426
Discontinued operations (Niet aan te houden activiteiten)		
Netto resultaat uit discontinued operations	-26	-5
Netto resultaat over de periode	604	421
Toewijsbaar aan:		
- Toewijsbaar aan belang van derden	3	-2
- Aandeelhouders	567	342
- Houders van overige eigen-vermogensinstrumenten	45	108
- Belasting op coupon overige eigen-vermogensinstrumenten	-11	-27
Netto resultaat toewijsbaar aan houders eigen-vermogensinstrumenten	601	423

1.3 Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

(€ miljoen)	Aandelenkapitaal	Agioreserve	Ongerealiseerde winsten en verliezen	Actuariële winsten en verliezen	Overige reserves	Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	Overige eigen-vermogensinstrumenten	Belangen van derden	Eigen vermogen
Balans per 1 januari 2014	100	962	581	-107	982	2.518	515	-18	3.015
Stelselwijziging	-	-	-	-	642	642	-	-	642
Openingsbalans 2014 (restated)	100	962	581	-107	1.624	3.160	515	-18	3.657
Netto resultaat over de periode	-	-	-	-	423	423	-	-2	421
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	-	-	156	-527	-	-371	-	-	-371
Totaal resultaat	-	-	156	-527	423	52	-	-2	50
Dividenduitkering	-	-	-	-	-99	-99	-	-	-99
Discretionaire uitkering op overige eigen-vermogensinstrumenten	-	-	-	-	-108	-108	-	-	-108
Belasting over uitkering op overige eigenvermogensinstrumenten	-	-	-	-	27	27	-	-	27
Uitgifte van overige eigenvermogensinstrumenten	-	-	-	-	-	-	497	-	497
Aflossing van overige eigenvermogensinstrumenten	-	-	-	-	-	-	-311	-	-311
Kosten voor uitgifte van overige eigen-vermogensinstrumenten	-	-	-	-	-2	-2	-	-	-2
Overig	-	-	-	-	-2	-2	-	-	-2
Balans per 31 december 2014	100	962	737	-634	1.863	3.028	701	-20	3.709
Balans per 1 januari 2015	100	962	737	-634	1.863	3.028	701	-20	3.709
Netto resultaat over de periode	-	-	-	-	601	601	-	3	604
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	-	-	-51	167	-	116	-	-	116
Totaal resultaat	-	-	-51	167	601	717	-	3	720
Dividenduitkering	-	-	-	-	-139	-139	-	-4	-143
Discretionaire uitkering op overige eigen-vermogensinstrumenten	-	-	-	-	-45	-45	-	-	-45
Belasting over uitkering op overige eigenvermogensinstrumenten	-	-	-	-	11	11	-	-	11
Kapitaalinvestering belang van derden	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Overig	-	-	-	-	2	2	-	-	2
Balans per 31 december 2015	100	962	686	-467	2.293	3.574	701	-16	4.259

1.4 Gesegmenteerde balans

Per 31 december 2015 (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en Asset Management	Distributie en Services	Holding en Overig	Vastgoed Ontwikkeling		
Immateriële vaste activa	1	144	-	43	84	-	-	272
Materiële vaste activa	-	153	-	5	8	-	-	166
Vastgoedbeleggingen	342	2.325	-	-	-	-	-	2.667
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-	3	-	-	16	1	-	20
Beleggingen	4.594	20.041	376	-	2.587	-	-2.535	25.063
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-	7.924	-	-	-	-	-	7.924
Leningen en vorderingen	298	9.268	848	6	76	13	-23	10.486
Derivaten	5	2.191	-	-	-	-	-	2.196
Uitgestelde belastingvorderingen	-	14	-	-	501	1	-	516
Herverzekeringscontracten	410	201	-	-	-	-	-	611
Overige activa	125	604	2	-	-95	135	-60	711
Geldmiddelen en kasequivalenten	163	2.105	82	20	256	2	-	2.628
Activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	7	-	20	51	78
Totaal activa	5.938	44.973	1.308	81	3.433	172	-2.567	53.338
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	1.130	3.669	82	53	-655	-	-4	4.275
Belangen van derden	-	9	-	-	-	-16	-9	-16
Totaal eigen vermogen	1.130	3.678	82	53	-655	-16	-13	4.259
Achternestelde schulden	15	-	-	-	497	-	-15	497
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten	4.513	28.201	-	-	-	-	-2.141	30.573
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten voor rekening en risico polishouders	-	9.997	-	-	-	-	-	9.997
Voorziening voor personeelsbeloningen	-	15	-	2	2.945	-	-	2.962
Voorzieningen	-	24	2	1	23	-	-	50
Financieringen	2	44	-	1	20	8	-20	55
Derivaten	-	377	-	-	-	-	-	377
Uitgestelde belastingen	72	-507	-	-1	437	-	-1	-
Schulden aan klanten	87	856	1.170	7	-1	-	-359	1.760
Schulden aan banken	-	1.803	-	1	-	-	-	1.804
Overige verplichtingen	119	485	54	12	167	147	-18	966
Verplichtingen gerelateerd aan activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	5	-	33	-	38
Totaal verplichtingen	4.808	41.295	1.226	28	4.088	188	-2.554	49.079
Totaal passiva	5.938	44.973	1.308	81	3.433	172	-2.567	53.338

1.4 Gesegmenteerde balans (vervolg)

Per 31 december 2014 restated (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en Asset Management	Distributie en Services	Holding en Overig	Vastgoed Ontwikkeling		
Immateriële vaste activa	1	134	-	5	-1	-	-	139
Materiële vaste activa	1	130	-	1	8	-	-	140
Vastgoedbeleggingen	360	2.442	31	-	-	-	-	2.833
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-	3	-	-	12	27	-	42
Beleggingen	4.765	17.823	329	-	2.565	-	-2.519	22.963
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-	7.957	-	-	-	-	-	7.957
Leningen en vorderingen	428	8.298	797	10	111	23	-60	9.607
Derivaten	3	3.432	-	-	-	-	-	3.435
Uitgestelde belastingvorderingen	-92	214	-	-	127	-	-2	247
Herverzekeringscontracten	419	-	-	-	-	-	-	419
Overige activa	40	571	-65	2	102	85	2	737
Geldmiddelen en kasequivalenten	183	2.827	47	9	62	7	-	3.135
Activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal activa	6.108	43.831	1.139	27	2.986	142	-2.579	51.654
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	1.214	3.159	43	12	-719	22	-2	3.729
Belangen van derden	-	9	-	-	-	-20	-9	-20
Totaal eigen vermogen	1.214	3.168	43	12	-719	2	-11	3.709
Achtergestelde schulden	15	30	-	-	-	-	-45	-
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten	4.571	25.806	-	-	-	-	-2.151	28.226
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten voor rekening en risico polishouders	-	9.779	-	-	-	-	-	9.779
Voorziening voor personeelsbeloningen	-	-	-	-	3.123	-	-	3.123
Voorzieningen	-	18	1	2	12	5	-	38
Financieringen	7	92	-	-	30	18	-30	117
Derivaten	-	386	-	-	1	-	-	387
Uitgestelde belastingsschulden	-	-	-	-	-	-	-	-
Schulden aan klanten	50	1.202	1.028	3	-1	-	-333	1.949
Schulden aan banken	-	3.027	-	-	250	-	-	3.277
Overige verplichtingen	251	323	67	10	290	117	-9	1.049
Verplichtingen gerelateerd aan activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal verplichtingen	4.894	40.663	1.096	15	3.705	140	-2.568	47.945
Totaal passiva	6.108	43.831	1.139	27	2.986	142	-2.579	51.654

1.5 Gesegmenteerde resultatenrekening

Jaar 2015 (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en Asset Management	Distributie en Services	Holding en Overig	Vastgoed Ontwikkeling		
Continuing operations (Aan te houden activiteiten)								
Bruto geschreven premies	2.350	1.828	-	-	-	-	-86	4.092
Mutatie voorziening niet-verdiende premies	16	-	-	-	-	-	-	16
Bruto verzekeringspremies	2.366	1.828	-	-	-	-	-86	4.108
Herverzekeringspremies	-131	-212	-	-	-	-	-	-343
Netto verzekeringspremies	2.235	1.616	-	-	-	-	-86	3.765
Beleggingsopbrengsten	126	1.145	116	-	12	2	-41	1.360
Gerealiseerde winsten en verliezen	72	643	-1	-	-	2	-	716
Reële waarde winsten en verliezen	24	896	-	-	1	-	1	922
Resultaat beleggingen voor rekening en risico polishouders	-	559	-	-	-	-	-	559
Provisie- en commissiebatens	26	-	11	25	-	-	-10	52
Overige baten	3	31	-	1	-	50	-	85
Resultaat van deelnemingen en joint ventures	-	-	-	-	1	-	-	1
Totaal baten	251	3.274	126	26	14	54	-50	3.695
Verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-1.745	-3.938	-	-	-	-	142	-5.541
Aandeel van herverzekeraars	79	212	-	-	-	-	-	291
Netto verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-1.666	-3.726	-	-	-	-	142	-5.250
Operationele lasten	-207	-205	-48	-22	-112	-6	25	-575
Lasten reorganisatievoorziening	-15	-11	-1	-	-	-3	-	-30
Acquisitiekosten	-361	-18	-	-	-	-	10	-369
Bijzondere waardeverminderingen	9	16	-	-	4	-	-	29
Rentelasten	-1	-166	-21	-	29	-1	-83	-243
Overige lasten	-28	-71	-46	-	-2	-137	42	-242
Totaal lasten	-603	-455	-116	-22	-81	-147	-6	-1.430
Resultaat voor belastingen	217	709	10	4	-67	-93	-	780
Belastingen baten / (lasten)	-48	-153	-2	-1	52	2	-	-150
Netto resultaat uit continuing operations	169	556	8	3	-15	-91	-	630
Discontinued operations								
Netto resultaat uit discontinued operations	-	-	-	-7	-	-19	-	-26
Netto resultaat over de periode	169	556	8	-4	-15	-110	-	604
Netto resultaat toewijsbaar aan belang van derden	-	-1	-	-	-	-3	1	-3
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	169	555	8	-4	-15	-113	1	601

1.5 Gesegmenteerde resultatenrekening (vervolg)

Jaar 2014 restated (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en Asset Management	Distributie en Services	Holding en Overig	Vastgoed Ontwikkeling		
Continuing operations (Aan te houden activiteiten)								
Bruto geschreven premies	2.359	1.543	-	-	-	-	-115	3.787
Mutatie voorziening niet-verdiende premies	-4	-	-	-	-	-	-	-4
Bruto verzekeringspremies	2.355	1.543	-	-	-	-	-115	3.783
Herverzekeringspremies	-130	-10	-	-	-	-	-	-140
Netto verzekeringspremies	2.225	1.533	-	-	-	-	-115	3.643
Beleggingsopbrengsten	135	1.207	108	-	14	2	-34	1.432
Gerealiseerde winsten en verliezen	91	361	-	-	-1	-	-	451
Reële waarde winsten en verliezen	4	562	-	-	-2	-	1	565
Resultaat beleggingen voor rekening en risico polishouders	-	841	-	-	-	-	-	841
Provisie- en commissiebatens	23	-	12	-	-	-	-	35
Overige baten	6	30	2	8	62	103	-8	203
Resultaat van deelnemingen en joint ventures	-	5	-	-	-	-1	-	4
Totaal baten	259	3.006	122	8	73	104	-41	3.531
Verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-1.751	-3.612	-	-	-	-	166	-5.197
Aandeel van herverzekeraars	92	8	-	-	-	-	-	100
Netto verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-1.659	-3.604	-	-	-	-	166	-5.097
Operationele lasten	-215	-178	-46	-6	-96	-7	24	-524
Lasten reorganisatievoorziening	-14	-12	-1	-	-	-1	-	-28
Acquisitiekosten	-367	-23	-	-	-	-	3	-387
Bijzondere waardeverminderingen	-13	-88	-	-1	1	-	-	-101
Rentelasten	-1	-199	-24	-	-16	-2	-73	-315
Overige lasten	-16	-62	-45	-	-2	-106	43	-188
Totaal lasten	-626	-562	-116	-7	-113	-116	-3	-1.543
Resultaat voor belastingen	199	373	6	1	-40	-12	7	534
Belastingen baten / (lasten)	-46	-73	-2	-	13	3	-3	-108
Netto resultaat uit continuing operations	153	300	4	1	-27	-9	4	426
Discontinued operations								
Netto resultaat uit discontinued operations	-	-	-	1	-	-6	-	-5
Netto resultaat over de periode	153	300	4	2	-27	-15	4	421
Netto resultaat toewijsbaar aan belang van derden	-	-1	-	-	-	2	1	2
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	153	299	4	2	-27	-13	5	423